

22.10.1859: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΣΟΥΛΤΑΝΟ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕ ΜΕ ΤΟ HATTI- HΟΥΜΑΥΟΥΝ

Το 1859, τρία χρόνια μετά την έκδοση από τον σουλτάνο του Hatti-Humayoun με τα προνόμια που παραχωρούνταν στον Αρχιεπίσκοπο, ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου εξέφρασε προς τον Σουλτάνο την ικανοποίησή του.

Αυτή τη χρονιά ο Σουλτάνος Αμππούλ Μετζίτ ανακοίνωσε ότι σκόπευε να επισκεφθεί τις χώρες της αυτοκρατορίας του και ο ελληνικός πληθυσμός της Κύπρου ετοίμασε υπόμνημα με τα αιτήματά του.

Ο Σουλτάνος τελικά δεν ήλθε αλλά το υπόμνημα διαβιβάστηκε μέσω του Οικουμενικού Πατριάρχου Κύριλλου του Εβδόμου.

Αναφερόταν στο υπόμνημα σύμφωνα με την ίδια πηγή:

" Μαγαλειότατε,

Τυχερό και τρισευχισμένο είναι αυτό το νησί, που τόσο χαρούμενα υποδέχεται την Μεγαλειότητά σας.

Εμείς, επίσης είμαστε ευτυχισμένοι και τυχεροί που κριθήκαμε άξιοι της τιμής μιας αυτοκρατορικής επισκέψεως και να δούμε τον αγαπητό, τιμημένο και σεβαστό μας μονάρχη. Με άπειρη χαρά και ευγνωμοσύνη, ανταποδίδουμε από τα βάθη

της καρδιάς και της ψυχής μας ευχές και δεήσεις προς τον Υψιστο Θεό να έχει ασφαλισμένη και να προστατεύει την αυτοκρατορική σας Μεγαλειότητα σαν την κόρη του οφθαλμού του, να δίδει στη Μεγαλειότητα σας πολλά ευτυχισμένα χρόνια και να βοηθήσει να επιστρέψει η Μεγαλειότητά σας καλά και ασφαλισμένα στη λαμπρή Βασιλεύουσα.

Δεύτερο, προσκυνούμε ταπεινά την εκλαμπρότατη Μεγαλειότητά σας και προσφέρουμε από μέρους όλου του νησιού την ταπεινή μας αφοσίωση εκφράζοντας με τον πιο βαθύ σεβασμό την εγκάρδια πίστη και αγάπη μας και την αφοσίωση μας για τα βασιλικά προνόμια που παραχώρησε σε μας η Μεγαλειότητά σας, όπως και στους υπόλοιπους πιστούς υπηκόους της Μεγαλειότητος σας.

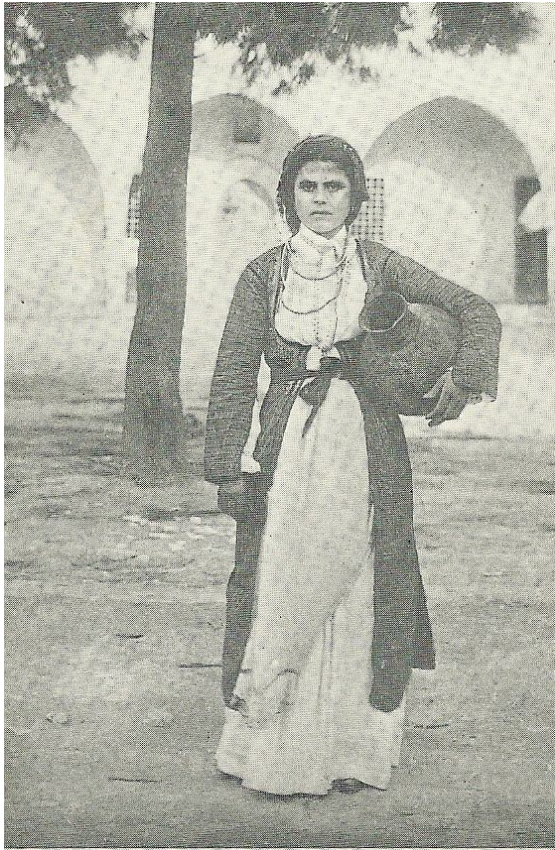
Οι νέοι κανονισμοί (το Χάτι Χουμαγιούν) που χαιρετίστηκαν από το λαό, οι οποίοι με την πιο φιλανθρωπική εκλαμπρότατη επιθυμία της Μεγαλειότητος σας τέθηκαν σε εφαρμογή σ'όλη την αχανή αυτοκρατορία για το καλό των πιστών υπηκόων της Μεγαλειότητος σας έχουν επίσης ευεργετήσει και την πατρίδα μας και έχουν φέρει σημαντικά οφέλη.

Παραδεχόμαστε, σεβαστότατε Σουλτάνε, την εύνοια, διακηρύσσουμε την βασιλική ευσπλαχνία, μεγαλόφωνα διακηρύσσουμε την ευεργεσία. Γιατί αν σιωπούσαμε θα φώναζαν και οι πέτρες.

Αλλά η χώρα μας, φιλεύσπλαχνε Σουλτάνε, έχει οδυνηρά τραύματα, τραύματα τα οποία δέχεται συνεχώς από τα οποία στενάζει και υποφέρει. Ελπίζει να θεραπευθεί από αυτά τα τραύματα από κανένα άλλο, εκτός το Θεό, παρά από τον ισχυρό και φιλεύσπλαχνο της

Το κτίριο της Παλιάς Αρχιεπισκοπής

Καρπασιτοπούλα. Του Θ.Ν. Τουφεξή (Από τη συλλογή του Σταύρου Λαζαρίδη)

Σουλτάνο. Και επειδή γνωρίζουμε πως η Μεγαλειότητα σας όχι μόνο χαίρεται να βλέπει την πρόοδο και την ευημερία των υπηκόων της, αλλά όπως ο εξ ουρανού άγγελος χύνει θεραπευτικό βάλασμο σε τραύματα και πληγές και παρέχει βασιλική ευσπλαχνία σ' όποιον υποφέρει γι' αυτό τολμούμε με ανήσυχη καρδιά να αναφέρουμε τα μεγάλα μας βάσανα μπροστά στη Μεγαλειότητα σας.

Το κύριο και μεγαλύτερο κακό σ' αυτή τη χώρα, Μεγαλειότατε, είναι η ακρίδα, το καταραμένο έντομο που από τα πολύ παλιά χρόνια, κάθε χρόνο ερημώνει το νησί και έχει κάμει μυριάδες πτωχών να υποφέρουν και να κλαίνουν. Κάθε χρόνο καταβροχθίζει τον καρπό της εργασίας μας, καταβροχθίζει το σιτάρι και το κριθάρι και τα αμπέλια και συχνά ακόμα και τις ελιές και κάθε φυτό και δένδρο. Και εξ αιτίας αυτής της καταστροφής χιλιάδες γεωργοί καταστρέφονται και πτωχεύουν και οι θρήνοι και οι οδυρμοί τους ακούονται από το ένα άκρο του νησιού στο άλλο.

Μάταια το κεντρικό μας συμβούλιο και οι ηγέτες του λαού και οι κάτοικοι αγωνίζονται χρόνο με το χρόνο και δαπανούν χωρίς φειδώ για την εξολόθρευση της. Μάταια μερικοί κυβερνήτες μας εργάστηκαν, μέσω των γεωργών και άλλων, να καταστρέψουν το τέρας, πολλές φορές καταπιέζοντας τους γεωργούς. Η σημερινή

διοίκηση του νησιού, ο αγαπητός μας Κυβερνήτης, έχει προσπαθήσει, με τα μέλη του Συμβουλίου και τους ηγέτες του λαού για την καταστροφή της ακρίδας με μετρημένο και μελετημένο τρόπο. Δυστυχώς τον καιρό που πρέπει κατ' ανάγκη ν' αρχίσει η εκστρατεία εναντίον της ακρίδας, οι γεωργοί είναι απασχολημένοι είτε με το όργωμα της γης τους είτε με το θερισμό. Αν βγουν να καταστρέψουν την ακρίδα είτε το νησί θα μείνει χωρίς σπορά είτε η σοδειά που δεν καταστράφηκε από την ακρίδα θα μείνει αθέριστη.

Μαζί με τη θεομηνία της ακρίδας εμφανίστηκε επίσης πριν μερικά χρόνια, βασανίζοντα τους άτυχους κατοίκους, η ασθένεια των αμπελιών και του μεταξοσκώληκα. Ετσι η θέση μας έγινε τόσο δύσκολη, θλιβερή και άθλια από αυτές τις μάστιγες, ιδιαίτερα την ακρίδα, ώστε δεν έχουμε τα μέσα να κτίσουμε σχολεία και να συντηρήσουμε υποφερτά εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπως οι άλλοι, σε άλλες επαρχίες που βρίσκονται υπό τη σεβαστή σας Μεγαλειότητα, έχουν την ευτυχία να απολαμβάνουν.

Αυτά τα θέματα φιλεύσπλαχνε Σουλτάνε υποβάλλουμε με δάκρυα στα μάτια και με ταπεινότητα στη φιλόνηρωτη Μεγαλειότητά σας, επικαλούμεθα την ευσπλαχνία σας, γιατί κανένας άλλος στη γη, εκτός από ένα πανίσχυρο βασιλικό χέρι, δεν μπορεί να εξαλείψει το καταστροφικό έντομο από το νησί και να φέρει χαρά και ευτυχία σε χιλιάδες ανθρώπους που τώρα βρίσκονται σε απελπισία.

Άλλη ατυχία που κρέμμεται τώρα πάνω από το νησί είναι αυτή των καθυστερημένων φόρων. Πριν πέντε μήνες απεσταλμένος από την Κωνσταντινούπολη έφθασε στην Κύπρο για να μαζέψει τα καθυστερημένα έσοδα, πράγμα λογικό και δίκαιο. Είναι καθήκον κάθε πιστού υπηκόου να πληρώνει ευσυνείδητα όσα οφείλει στο αυτοκρατορικό Ταμείο. Αλλά ο σκληρός

βαρύς και άδικος τρόπος, ασυμβίβαστος με τις ψηλές εντολές του με τον οποίο αυτός ο απεσταλμένος συμπεριφέρθηκε έχει φέρει πολλούς σε δύσκολη θέση. Είμαστε πρόθυμοι, αν είναι ανάγκη, να δώσουμε τις αναγκαίες πληροφορίες που δικαιώνουν τη δίκαιη καταγγελία μας εναντίον του.

Μάλιστα Εξοχώτατε Μονάρχη. Εχουμε την ακράδαντη πεποίθηση ότι η βασιλική σας παρουσία στη χώρα μας θα αφήσει ευεργετικά σημάδια. Και αυτή η πεποίθηση είναι τόσο βαθιά ριζωμένη μέσα μας, ώστε όχι μόνο εμείς, αλλά γενιές μετά από μας, θα ευλογούν το σεβαστό όνομα της Μεγαλειότητος σας και με ενθουσιασμό θα θυμούνται την ευλογημένη ώρα της μέρας κατά την οποία η Μεγαλειότητά σας πάτησε πόδι στο χώμα της Κύπρου.

Ζήτω η Μεγαλειότης του, ο πιο σεβαστός μας Αυτοκράτορας και βασιλιάς. Ζήτω ο πιο σεβαστός Μονάρχης Σουλτάνος Αμππούλ Μετζίτ, ο κύριος μας. Μακάρι να αυξάνονται η δόξα και η φήμη του. Είθε ο Μεγαλοδύναμος να μεγαλώνει τη δύναμη της φιλευσπλάχνου Μεγαλειότητος του.

Εν Κύπρω τη 22α Οκτωβρίου 1859.